

Előfizetési árak:

Egész évre	5	frt	—	kr.
Fél évre	2	„	50	„
Negyed évre	1	„	25	„
Néptanítóknak egész évre	3	„	—	„

Hirdetési díjak

a Legújtanítványok számára számítottak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda.
hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
ÁLLAMI TANÍTÓKÉPEZDÉBEN.
Levelek csak bérmentesen fogadtnak el. Kéziratok nem adatkak vissza.

Kiadóhivatal:

Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — N. A. N. Y. L. A. J. O. S. könyvnyomdájába — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-tele ház.)

Egyes szám ára 5 kr.

Kíméljük a hasznos madarakat.

A kolozsvári „Kelet“ a következőket írja: „Sajátságos természeti jelenség adta elő magát az idén a hernyókkal. Tavaly tudvalevőleg utolsó leveléig lekopaszottak kertjeinkben a gyümölcsfákat a hernyók s a sok hernyóból természetesen temérdek fehér pillangó lett, a melyek ismét megrakták a fákat tojásokkal, ugyannyira, hogy az idén a fák ágaihoz erősített száraz levelekbe pólyált hernyótojás leszedése nagyobb munkát adott, mint valaha. Mindenki a hernyók nagy mérvű pusztításától tartott. Megfoghatatlanul azonban Kolozsvárt ott sincs hernyó, a hol tojásaikat nem szedték le, míg ellenben az ország többi részeiből a hernyók borzasztó pusztításairól érkeznek tudósítások. — Segesvárról például azt írják, hogy a gyümölcsös kertek mind le vannak tarolva. Ha egy fát a falánk pusztító seprőtől megtakarítottak, egy fél óra mulva ismét el van lepve, s ha egy kertet letaroltak, kerítésen, utcán keresztül mennek a másikba. Beszterczen meg az az eset adta elő magát, hogy a város egyik része, melyet tavaly lekopaszítottak, most bántatlan maradt, s a mely fele tavaly épen maradt, most lekopaszított.“

Nálunk tavaly tömérdek kárt okoztak s az idén sem mentek a gyümölcsfák ezen csapástól; talán a folyton tartó

esőzés okozza, hogy még nagyobb mérvet nem ölt. — Felhívjuk értelmes közönségünk figyelmét tanfelügyelőnk e tárgyról a közigazgatási bizottság f. hó 12-iki ülésén tartott előterjesztésére, melynek lényeges eszméi a következők:

Számtalan apró testű, de tömeges megjelenés által tetemes kárt okozó ellensége van vetéseinknek, gyümölcsös és szállóültetvényeinknek, melyek ellen az emberi szorgalom, ügyesség, erőszak és hatalom hiába száll sikra. — A hernyók millióit, a rovarok tömegeit, a pillangók szállingozó rajait vagy az egerek százszámra terjedő holdakat aláásó seregeit az ember nem képes ellensúlyozni vagy ártalmatlanná tenni. — Azonban a természet gondoskodik arról, hogy háztartásában az egyensúly meg ne zavartassék. Az egyensúly fenntartásában főresztük van a légarainak, a madaraknak.

Éles látásuk észrevételei velük a legparányibb hernyót, repülési tehetségük képesíti őket arra, hogy a legmagasabb fa legvékonyabb ágára is eljuthatnak, folytonos nyugtalan mozgásuk étvágyukat kintőnően fokozza s mindezen körülmények azt eredményezik, hogy a kártékony rovarvilág

T Á R C S A.

MIRZA SAFFY DALAIBÓL.

I.

Te vagy szívem disze, miként
Az ég a ragyogó nap,
Te nélküléd éj borítja,
Fényt egyedül tetőled kap.

Miként a föld minden diszté
Elrejtí, ha homály fedi
És csak, ha a nap világít,
Mutatja, mily szépségteli.

II.

Ha majdan a paradicsom kapui
Kinyílnak a jámborok előtt,
S az emberek előtte fognak állani
Kétség, remegés és remény között:

A vétkesek közt kétség- s félelem!
Megilletődve csak én nem leszek
Mert általad már régen itt e földön
Nekem a menny kapui nyíltak meg

Benedek.

Az első tükrögýártó.

OROSZ MONDA.

Fordította R—v J—n.

Habár Egyiptomban, a legrégibb idők óta ismerték a tükröt, s Homer után Junó toilette asztalán sem hiányzott, mindazonáltal az orosz nép mégis, csak a későbbi időkbe számítja eredetét és az alább következő mondat terjeszti.

Egy ájtatos szerzetes, ki a vadonban visszavonulva a világ zajától, mindig a szentírást olvasva ezen szavaknál: „Kérjétek és megadatik nektek“ kételkedni kezdett azok igazságában.

S minthogy megakarta próbálni, hogy sikerül-e neki minden, amit kér, elment ő a cszárhoz, s feleségül kérte tőle leányát, ami ugyancsak lehetetlennek tűnt föl előtte.

A czár meghökkenve fogadta kérését, s közölte leányával, ki nem kevésbé csodálkozott, s így felelt: „Valamint ezen szerzetesnek különös ötlete támadt, engem nélkül venni, ugy neki is valami rendkívüli dolgot kell megtenni érettem, Atyám! enged meg, hogy olyasmit hozzon nekem, miben én megláthatnám magamat.“ Tudva levőleg, akkor meg nem létezett tükrök.

Hallván ezt a remete, elindult, keresendő egy oly tárgyat.

Beesteledvén, egy erdőbe érkezett, hol egy ohiagyatott remetelakra talált s oda be is tért kipiheenni magát.

Amint így gondolatokba merülve üldögélt, egyszerre nehéz sohajtózás szakította fébe a siri esendőt. Ismételt kérdéseire következő felelet adatott neki:

„Oh irgalmas barát! légy könyörülettel egy szegény iránt,

soraik tetemesen ritkítják, vetéseket és gyümölcsösöket védenek és mentenek.

Külföldön azt régen belátták, a hasznos állatokat ki-mélik, nyáron fészkelő helyeket mesterségesen készítenczek számukra, télen, nagy havazások után még éléssel is el-látják.

Mit tapasztalunk nálunk?

A madarokat, kivált az énekeseket összefogdossák, most, midőn fészkelési idejük van, tojásaikat kiszedik, télen táplálék helyett töröket raknak.

Ezen szomorú, de el nem tagadható körülmények gaz-daságunkat sujtják és sok élvezettől megfosztják a szabad természetet kedvelő egyént; megérdemlik, hogy figyelemre méltassuk s azon eszközökről gondolkozzunk, melyek által ily vétkes, könnyelmű madárpusztításnak elejét vehetjük. — Előadó tanfelügyelő felhívja első sorban a városi ható-ság figyelmét, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel a madarak összefogdosásának és árusításának elejét vegye. — Lám nálunk Baján épen a városháza kapuja alatt árulják a kis énekeseket. — Másodsorban az iskolaszékek és ezek közvetítése mellett a tanítók tehetnek sokat a szóban forgó állatok védelmére, ha növendékeiknek a tojásszedést szigo-ruan megtiltják s a tilalmat áthágókat szigoruan meg-büntetik. — h.

H I R E K.

— Személyi hír. Nsgs. Czirfusz Ferencz tanfelügyelőnk néhány nap óta városunkban időzik.

— **Ma adatik** a szegedi szántársulat által bérlés 2-ik számban: „Dora, vagy a szoknyás kémek” című új színmű 5 felvo-násban.

— **A következő gyászjelentést vettük:** Sándor Béla Bács-Bodroghmegye aispánja, ugy testvérei Anna, Katalin, Ilka férjezett Bene Gyulané, Fanni férjezett Halm Sándorné és Géza, valamint Sándor István nyug. kir. törvényszéki bíró. Gyurinovits

ki már évek óta be vagyok ezen víztartóba zárva; az itt lakott remete zárt el engem. Szabadíts meg ezen zár alól s én szivesen szolgálok neked bármivel, amit csak kívánsz.“

A remete igen örvendett, s azonnal tudatá vele a czár leá-nyának kívánságát. A láthatatlan fogoly, ki nem volt más mint a sátán, meg fogadta, hogy létrehoz egy oly eszközt.

Ekkor a remete fölnyitá a medenczét, s kiengedé a foglyot.

Rövid idő alatt az ördög csakugyan szerzett egy tükört. A remete szörnyen csodálkozott, midőn saját magát látta benne, s elvitte a czárnak, de egyszersmind lemondott a házasságról, mert nagy vétkeknek tartá, hogy a szentírás szavaiban kételkedett, s el-tökélte magában, hogy a bűnbocsánat kedvéért egész életét elvo-nultságban tölteni.

Mint hogy e szerint a tükör az ördög találmánya, annál fogva a raskolnikok, vagyis az igazhívők egyházától elpártolt felekeze-tűek, soha bele nem tekintenek, kivéven az oly raskolnik egyéne-ket, kik többé-kevésbé a világi elvekhez ragaszkodnak.

Úgy szeretek élni . . .

Úgy szeretek élni.
Oly szép ez az élet!
Mégis jobb' szeretnék
Lent pihenni véled.

Mátyásné szül. Sándor Rozália, Sándor Béláné szül. Jéger Luiza és gyermeke Erzsí, végre Bene Gyula kir. képezdési tanár és Halm Sándor tisztartó szomorodott szívvél jelentik szeretett atyjuk, férjük, ipjuk illetőleg nagatyja Sándor György hítes ügyvéd és Bács-Bodrogh megye volt árvászéki ülnökének mai napon reggeli fél 5 óraker életének 77. évében történt kimulását. — A boldogult tetemei holnap d. u. 5 óraker a megyeházi alispáni lakosztályból a helybeli sz. Rókus sirkerthben fognak örök nyuga-lomra tetetni. Az enzeseltek szentmise f. hó 12-én reggeli 9 óra-ker fog megtartatni Zombor, 1879. máj. 10. Béke hamvainak!

— **Ujvidéken** női dalegylet alakult az ujvidéki dalárda de-rék karnyaja fúradóza folytán, mely eddig mint egy 14 tagot szám-lál. Baján is volt férfidalárda, mely ugy látszik — halott.

— **Ugyan** csak az „Ujvidék” írja: Időjárásunk négy-öt nap óta kellemes tavaszira változott. Fagyakár a gyümölcsben és szőlő-ben nem mutatkozik ugyan, mindazáltal mindkét irányban szűk termésre számíthatunk. Igy beszélük legalább a kertészek és sző-lősgazdák, kik mindig hajlandóbbak fekete szeművel nézni.

— **Mogyoru nagyságu** jég eső volt Szabadkán szombat-on délben, mely egy negyed óráig tartott, szerencse, hogy zápor eső-vel köszöntött be, s így kárt nem éven okozott.

— **Jóka Mór** „A csendes évek története” című felolvasása, melyet birneves írónk április 20-án tartott Bécsben az ottani osztrák-német és magyar olvasóegyletek javára s mely fényes sikere és a birodalom történetének egy igen jelentékeny korszak-ára vonatkozó rendkívül érdekes tartalma valamint az épen lefolyt innepélyre való vonatkozásai folytán mindenütt nagy figyelmelt keltett, megjelent a bécsi „Alma Mater” kiadásában német nyelven. A díszes kiállítású fizet tiszta jövedelmének fele a szegi árvizkárosultak javára van szánva; megrendelhető 40 krtt minden könyvkereskedésben.

— **Előfizetést** hirdet Privigyei Pál, m. kir. távirdaállomás főnök Gyöngyösön „Magyarország nem volt, hanem lesz” című 3 kötetes regényre. A 3 kötet ára 3 frt, egész bolti ára 4 frt leendő.

— **Uj képes** politika napilap indul meg f. hó 18-án Buda-pesten „Ujbudapest” czimmel és „Friczi” című heti éleztappal, mint melléklettel. Előfizetési arak egy hóra 95 kr. évnegyedre 2 frt 75 kr. féldévre 5 frt 50 kr, egész évre 11 frt. A szerkesztő-ség lakása: Ujvilágutca 19. szám.

— **A „Képes Családi Lapok”** 15-ik füzete Mehner Vilmos kiadásában igen változatos tartalommal jelent meg. Ára 30 kr.

— **A szegedi** népiskolák tanulói részére a pestmegyei sütkösi r. k. elemi iskolák növendékei 3 frt 93 krt gyűjtöttek mely összeg 4 fra kikere-Kitve Ferenczy János igazgató és segélygyűjtő bizottsági elnök urnak czime-ve, f. hó 11-én postára adatott. Adakoztak a nagyobb líu osztályból: Maucsa J. 10 kr, Tamás L. 10 kr, Harangozó I. 6 kr, Ivanics B. 4 kr, Rádics J. 4

Sirunk takarója
Hervadt virág lenne.
Szegény, fájó szívem
Hej, de megpihenne.

Fényynel teli álmok,
Ábránd, tört remények,
Miken lelkem esüggött:
Mind lent pihennemek.
Elfeledném bűnait,
— Keserve, mely lelmem
Egyre tépi, marja,
El —, hogy egykor éltem . . .

De nem! Azt a multat,
Mit együtt átéltünk;
— Ah édes mult benned
Mily boldog volt éltünk! —
Lányka, nyugvó angyal
Esküszöm, fogadom:
Nyugodjám bár sirban:
Feledni nem fogom.

(1878. nove mb.)

Lakos Gyula.

Hirdetések.

Pályázat

A bajai takarékpénztárnál megürrült **könyvvivői segéd állomás** betöltésére.

Ezen állomás utáni járandóság: igény nyugdíjra, 500 frt évi fizetés és a kiosztott osztalék után meghatározott hányad (tantiém).

Kellékek: a magyar és német nyelvek bírása szóban és írásban és szép írás — melyre különös súly fektetik.

Ezen állomásra pályázók ajánlataikat f. é. május hó 30-ig alulírt igazgatóságnál benyújthatják; megválasztás esetében az állomás június 1-én elfoglalandó.

Baján május 11-én 1879.

A bajai takarékpénztár igazgatósága.

3-1

Az 1831-ik évben TRIESTBEN alapított
cs. kir. szab. biztosító-társaság

ASSICURAZIONE GENERALI
melynek vezérigénynökségi irodahelyiségei Budapesten, az intézet házában, Dorottya-utca 10. szám alatt léteznek, és az ország minden tekintélyesebb helyiségeiben fő- és körületi ügynökségek által képviselve van, a lego-csöbbsé diák mellett biztosít tűz-, szállítási- és jégkárok ellen, valamint az ember életére a legkülönbözőbb kombinációkban.

UMRATH és TÁRSA mezőgazdasági gépgyárosok PRÁGÁBAN

ajánlják a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről legelőnyesebben ismert, úgy rámán álló mint kereken járó

kézi- és járgány cséplőgépeiket

1-től 8 ló, vagy ökörerőig.

Továbbá készítünk különféle nagyságu és elismert jó minőségű

tisztító rostákat, kukorica morzsolókat és szeoskavágókat.

Illusztrált árjegyzékek díjmentesen és franco.

6-36

Az 1831-ik évben TRIESTBEN alapított
cs. kir. szab. biztosító-társaság

ASSICURAZIONE GENERALI
melynek vezérigénynökségi irodahelyiségei Budapesten, az intézet házában, Dorottya-utca 10. szám alatt léteznek, és az ország minden tekintélyesebb helyiségeiben fő- és körületi ügynökségek által képviselve van, a lego-csöbbsé diák mellett biztosít tűz-, szállítási- és jégkárok ellen, valamint az ember életére a legkülönbözőbb kombinációkban.

Draber Antal

Draber Antal

Főnyere-
meny
esetleg
400.000
márk

**SZERENCSE
JELÉNTÉS.**

A nyere-
menyekért
a kor-
mány ko-
zeskedik

Felhívás a Hamburgi kormány részéről biztosított
nagy pénz-lotteriából

eredő eredményekről részrevezére, mely általánossal

8 millió 200.000 bírd. Márk

hatalosan nyerték.

Ezen célzatosan szervezett pénz-lotteriank tetszertar-
lag csak 36.000 szorgalgyra alapított nyerteműből a kedvel-
zők: A legelsőgöb nyerteműje esélyedőg 400.000 bírd. Márk.

nyer.	Márk	nyer.	Márk
1	230.000	6	4000
1	150.000	71	3000
1	100.000	217	2000
1	60.000	2	1500
1	30.000	2	1200
2	30.000	2	1000
2	30.000	531	500
2	30.000	673	300
5	25.000	952	200
2	20.000	20	150
12	15.000	100	138
24	12.000	2650	121
24	8.000	1400	100
2	6.000	70	49 és 62
54	5.000	7300	49 és 20
		7850	